

MI A MEDIÁCIÓ ELŐNYE A HAGYOMÁNYOS BÜNTETŐELJÁRÁSHOZ KÉPEST?

A súlyos bűncselekmények elkövetőjével szemben az államnak szigorúan kell eljárnia, a kevésbé súlyos bűncselekmények elkövetőivel szemben viszont alternatív megoldásokat célszerű keresni. Ezek sorában új eszköz a mediáció, amely **gyorsabb, olcsóbb**, az eljárás szereplőinek a bírósági eljárásnál nagyobb szerepet adó, őket **egyenrangú félként** kezelő folyamat, és amelynek sikere esetén a sértett jóvátételt kap, a büntetőeljárás pedig befejeződhet.

Az áldozat

- önként vehet részt a mediációs eljárásban,
- aktív részese, alakítója a folyamatnak,
- gyorsabban és egyszerűbben juthat a neki megfelelő jóvátételhez,
- az elkövetővel való találkozás segíthet a bűncselekmény traumájának feldolgozásában, megszűnik, vagy csökken a félelemérzet,
- megismerheti a bűncselekmény elkövetésének okait, ez segíti az újabb áldozattá válás megelőzését.

Az elkövető

- önként vehet részt a mediációs eljárásban,
- aktív részese, alakítója a folyamatnak,
- az okozott kárt maga teszi jóvá, az általa valóban teljesíthető módon, bocsánatot kérhet a történetekért,
- felelősséget vállal tettéért, szembesül annak következményeivel,
- vagy elkerülheti az eljárás folytatását és nem válik büntetett előéletűvé, vagy a kiszabandó büntetése korlátlanul enyhíthető,
- az áldozattal való személyes találkozás hozzájárul a bűnisméltés megelőzéséhez.

További információ:

info@kih.gov.hu

www.kih.gov.hu

KÖZPONTI IGAZSÁGÜGYI HIVATAL

1145 Budapest, Róna u. 135.

Telefon: (06 1) 460 4700

Fax: (06 1) 460 4728

MEDIÁCIÓ

egyensúlyt
teremtünk

**2007-től már
a büntetőeljárásokban is**

MI A KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁS MENETE?

A mediáció a helyreállító igazságszolgáltatás céljait (az elkövető, felelősségvállalása megerősödése mellett, bűnhődjön tettéért, a sértett kárenyhítése minél nagyobb teret kapjon, a megsértett közösség kiengesztelése történjék meg) megvalósító **konfliktuskezelő módszer**, amelyet a legkülönbébb vitás helyzetek, konfliktusok megoldása érdekében lehet alkalmazni (pl. szomszédsági, családi, párkapcsolati, gazdasági viták).

A mediáció, vagy más néven közvetítői eljárás **legfontosabb jellemzője**, hogy:

- két vagy több fél vitájában
- a felek önkéntes beleegyezésével
- egy semleges harmadik fél (mediátor, közvetítő) jár közben.

A mediátor

- segít tisztázni a konfliktus természetét,
- segít olyan megoldást találni, amely mindkét fél számára kielégítő.

A megegyezés feltételeiről és a megállapodás tartalmáról nem a közvetítő, hanem **a felek döntenek**.

MILYEN ESETEKBE LEHET A MEDIÁCIÓT ALKALMAZNI BÜNTETŐÜGYEKBE?

A mediáció technikáját már használják a polgári jog, a családi jog és munkajog területén. 2007-től már a büntetőeljárásokban is lehet alkalmazni. A Büntetőeljárásról szóló törvény (1998. évi XIX. tv.) 221/A. §-a szerint közvetítői eljárás alkalmazható bizonyos **személy** elleni, **közlekedési** és **vagyon** elleni bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban, ha a cselekmény ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő, és az elkövető a nyomozás során beismerő vallomást tett.

A mediáció több esetben kizárt, például, ha a bűncselekmény halált okozott, vagy ha az elkövető többszörös visszaeső.

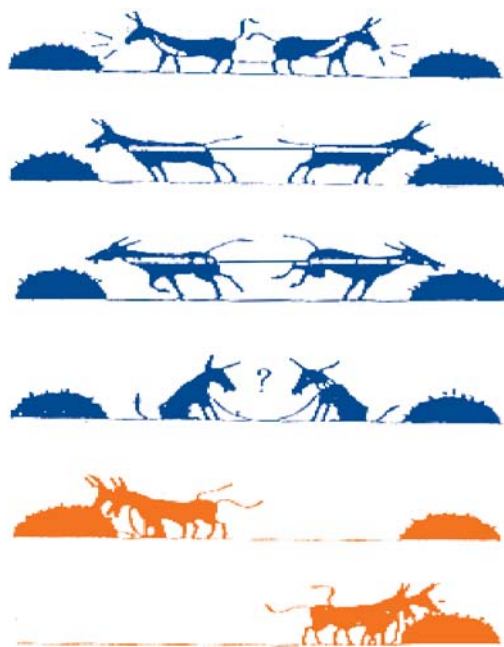
KI KEZDEMÉNYEZHETI A KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁST?

A közvetítői eljárást a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén mind az elkövető, illetve védője, mind a sértett, illetve ügyvédje önként kezdeményezheti, de a közvetítői eljárásra utalásról szóló döntést minden esetben az ügyész vagy a bíró hozza meg. Mediációnak egy büntetőeljárásban csak egyszer van helye.

KIK A MEDIÁTOROK?

A büntető ügyekben folytatott közvetítői eljárásban az Igazságügyi Hivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálatának e feladatra kiképzett munkatársai járnak el mediátorként. 2008. január 1-jétől (a jogszabályi feltételeknek megfelelő) egyes ügyvédek is eljárhatnak mediátorként.

A közvetítői eljárás illeték- és díjmentes szolgáltatás.

MILYEN A KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁS (MEDIÁCIÓ) MENETE?

Az ügyészi vagy bírósági határozat kézhezvétele után, a közvetítői eljárás előkészítő szakaszában a közvetítő külön-külön veszi fel a kapcsolatot a felekkel, tájékoztatja őket az eljárás céljáról és menetéről, ha szükségesnek látja, személyesen is találkozik velük. Fontos, hogy a mediációra csak a felek önkéntes részvételével kerülhet sor.

Ha az ügy már alkalmas rá, és a felek is készen állnak, a mediátor megszervezi azt a mediációs ülést, amelyen az ügy sértettje és az elkövető egyszerre vesznek részt. Az ülésre, ha szükségesnek látják, 2–2 segítőt (rokon, barát) is magukkal hozhatnak a felek.

Ezen az ülésen a mediátor segítségével lehetőségük lesz elmondani, hogyan érintették őket a történetek, az elkövető felelősséget vállalhat tettéért, bocsánatot kérhet, és a felek megállapodhatnak a cselekménnyel okozott kár pénzben, vagy más módon történő jóvátételében.

A mediátor a megállapodást a helyszínen írásba foglalja, és azt **valamennyien aláírják**. A megállapodást megküldik az ügyben eljáró ügyésznek vagy bírónak. A mediáció során elhangzottak, a megállapodásban foglaltak kivételével, titkosak. A résztvevőket az eljárás után is **titoktartás** kötelezi.

A mediátor ellenőrzi a megállapodásban foglaltak teljesítését, és erről beszámol az ügyésznek vagy a bírónak. A megállapodás sikeres teljesítése esetén a büntetőeljárást a cselekmény súlyossága szerint vagy megszüntetik, (3 év szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő cselekmény elkövetése esetén) vagy a bíró a büntetés kiszabásánál korlátlan enyhítést alkalmazhat (három és öt év közötti szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény esetén). Fontos, hogy ezek a következmények csak a közvetítői eljárásban született megállapodások esetén alkalmazhatóak.

Ha nem jött létre megállapodás, vagy azt a felek nem teljesítik, a büntetőeljárás rendes menetében folytatódik tovább.